

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **Bc. M. Ž.**, zast. JUDr. Josefem Moravcem, advokátem, se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalovanému: **ředitel Hasičského záchranného sboru Královéhradeckého kraje**, se sídlem U Přívozu 122/4, Hradec Králové, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2016, č. j. HSHK-1172-10/2016, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 10. 2017, č. j. 31 Ad 14/2016 - 185,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na nákladech řízení o kasační stížnosti 4.114 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Josefa Moravce, advokáta, se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví podle § 190 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru"), zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí vedoucího oddělení právního a organizačního HZS Královéhradeckého kraje (dále též „vedoucí oddělení" či „správní orgán prvního stupně") ve věcech služebního poměru ze dne 20. 1. 2016, č. j. HSHK-6305-11/2015, kterým byla žalobkyně uznána vinnou z kázeňského přestupku tím, že dne 5. 11.

2015 napsala bez vědomí svého nadřízeného služebního funkcionáře e-mail, který odeslala ze svého služebního e-mailu F. Š., projektantu informačních a komunikačních systémů Ministerstva vnitra – generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, ve kterém požádala, aby A. K. vyřadil „ze seznamu, kterým se info posílá“, jelikož dle vyjádření žalobkyně mělo nadále platit, že web má na starosti žalobkyně a kpt. Ing. F. Ž., nikoli A. K. Tímto jednáním podle správního orgánu prvního stupně porušila povinnost dodržovat služební kázeň podle § 45 odst. 1 písm. a) zákona o služebním poměru a za to jí byl podle § 51 odst. 1 písm. a) téhož zákona uložen kázeňský trest písemné napomenutí.

[2] Proti tomuto rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, v níž nejprve shrnula, že vykonává funkci tiskové mluvčí u HZS Královéhradeckého kraje. V době mateřské dovolené byla částečně zastupována paní K. Po návratu z mateřské dovolené žalobkyně předpokládala, že bude opět plně v její výhradní kompetenci, jako tiskové mluvčí, komunikace s panem Š., projektantem informačních a komunikačních systémů Ministerstva vnitra – generálního ředitelství HZS ČR, neboť to vyplývalo z dlouholeté zavedené praxe.

[3] Žalobkyně rozhodnutí žalovaného vytknula, že se řádně nevypořádal s námitkami, které vznesla ve svém odvolání. Správní orgány nepřihlédly k žalobkyní navrhovaným důkazům, což vedlo k nesprávnému zjištění skutkového stavu a zároveň k nesprávnému právnímu posouzení věci žalovaným. Podle žalobkyně požádáním o vyškrtnutí paní K. ze seznamu pana Š. nedošlo k personálnímu rozhodnutí, jelikož v tomto směru nebyla založena pravomoc paní K. komunikovat s Generálním ředitelstvím HZS. V e-mailovém seznamu byla uvedena výlučně z rozhodnutí pana Š., nikoli z rozhodnutí vedoucího, a to z důvodu zástupu žalobkyně po dobu její mateřské dovolené.

[4] Žalovaný nedovoleně přihlédnul při projednání skutku k přitěžujícím okolnostem, které spočívají v osobním hodnocení žalobkyně. V rámci vyšetřování se měla řešit otázka, kdo ohledně webu HZS Královéhradeckého kraje byl určen pro komunikaci mezi HZS Královéhradeckého kraje a Ministerstvem vnitra - Generálním ředitelstvím HZS ČR a nikoli, kdo je určen pro spravování webu. Správní orgány nerozporovaly tvrzení žalobkyně, že by ke komunikaci s Generálním ředitelstvím HZS byli v jednotlivých krajích oprávněni tiskoví mluvčí a IT specialisté.

[5] Žalobkyně rovněž namítla, že uplynula dvouměsíční subjektivní lhůta pro uložení kázeňského trestu podle ustanovení § 186 odst. 10 zákona o služebním poměru, neboť správní orgán prvního stupně se o odeslání e-mailu dozvěděl dne 6. 11. 2015.

[6] Krajský soud v záhlaví citovaným rozsudkem rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a uložil mu povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení k rukám jejího zástupce. Krajský soud shrnul podstatu věci a poté ve vztahu k námitce žalobkyně ohledně uplynutí prekluzivní lhůty pro uložení kázeňského trestu konstatoval, že mezi účastníky řízení je sporné určení okamžiku počátku běhu této lhůty. Podle žalobkyně počala běžet již dne 6. 11. 2015, kdy se vedoucí

oddělení dozvěděl o jednání žalobkyně, tj. o tom, že odeslala inkriminovaný e-mail panu Š. Žalovaný oproti tomu spojuje počátek běhu předmětné lhůty až se dnem 26. 11. 2015, kdy se vedoucí oddělení dozvěděl další upřesňující informace k tomuto e-mailu. Krajský soud poukázal na závěry uvedené v nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. I. ÚS 947/09, rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2016, č. j. 2 As 129/2016 - 89, a usnesení rozšířeného senátu téhož soudu ze dne 18. 9. 2012, č. j. 7 Afs 14/2011 - 115.

[7] Krajský soud se ztotožnil se žalobkyní, že lhůta pro uložení kázeňského trestu počala běžet dne 6. 11. 2015. Již v tento moment byla v dispoziční sféře příslušného služebního funkcionáře taková suma informací o jednání žalobkyně, že si na jejím základě mohl učinit úsudek, že jde o jednání, které je kázeňským přestupkem. Uvedeného dne se vedoucí oddělení dozvěděl o obsahu inkriminovaného e-mailu. V první moment mu skutečně nemuselo být jasné, jaký byl přesně jeho smysl. Nic mu však nebránilo v tom, aby si tyto skutečnosti ověřil, například rovnou u pana Ž., který je IT pracovníkem HZS Královéhradeckého kraje a který jej o obsahu e-mailu informoval.

[8] K argumentaci žalovaného, že posouzení jednání žalobkyně vyžadovalo určité odborné znalosti, které vedoucí oddělení neměl (a ani po něm nelze spravedlivě požadovat, aby je měl), krajský soud uvedl, že se nejednalo o přehnaně komplikovanou odbornou záležitost. V podstatě šlo pouze o to zjistit, jakým způsobem probíhá komunikace mezi správci webů HZS Královéhradeckého kraje a příslušnými zaměstnanci generálního ředitelství HZS ČR. Tomu, že na generálním ředitelství HZS ČR „berou vážně“ e-mail žalobkyně a že se její žádost dotýká komunikačního nástroje, který je významný pro výkon správy webu HZS Královéhradeckého kraje, nasvědčuje také skutečnost, že se pan Š. v reakci na obdržení daného e-mailu dotazoval svého kolegy z HZS Královéhradeckého kraje, proč byla paní K. vyřazena ze správy webu.

[9] Skutečnost, že si vedoucí oddělení nejprve vyložil smysl e-mailu žalobkyně mylně a až po několik týdnech korigoval svůj úsudek, je pochopitelná, nemůže však jít k tíži žalobkyně při určování okamžiku počátku běhu lhůty pro uložení kázeňského trestu.

[10] Krajský soud uzavřel, že subjektivní lhůta pro uložení kázeňského trestu dle § 186 odst. 10 zákona o služebním poměru počala v posuzovaném případě běžet dne 6. 11. 2015. Kázeňský trest však byl žalobkyni uložen až rozhodnutím vedoucího oddělení ze dne 20. 1. 2016, tedy v době, kdy již odpovědnost žalobkyně za dané jednání zanikla. Z těchto důvodů se krajský soud již blíže nezabýval otázkou, zda jednání žalobkyně skutečně naplnilo znaky skutkové podstaty kázeňského přestupku, za nějž byla potrestána, případně zda se správní orgány nedopustily i dalších namítaných vad řízení.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobkyně

[11] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále též „stěžovatel”) včas kasační stížnost. Stěžovatel v prvé řadě krajskému soudu vytknul, že ponechal bez povšimnutí, že pan Ž. kontaktoval vedoucího oddělení nikoli ohledně vyřazení e-mailu paní K., nýbrž se jej dotázal, proč byla paní K. vyřazena ze správy webu. Z výše uvedeného

podle stěžovatele nevyplývá, že by se dne 6. 11. 2017 kdokoli zabýval otázkou, zda e-mail žalobkyně obsahoval žádost o vyřazení e-mailu její kolegyně z e-mailového distribučního seznamu pana Š. Krajský soud se nezabýval rozhovorem, který mezi vedoucím oddělení a žalobkyní následně proběhl. Vedoucí oddělení se stále domníval, že e-mail se týkal vyřazení paní K. z administrace webu (nikoli vyřazení jejího e-mailu z distribučního e-mailového seznamu). Na jeho otázku žalobkyně odvětila, že „email se netýkal administrace webu a na činnost A. K. neměl žádný vliv“.

[12] Stěžovatel vyjádřil nesouhlas s výkladem krajského soudu, že vedoucí oddělení již dne 6. 11. 2017 měl k dispozici dostatek informací, z nichž si mohl učinit představu o tom, že jde o jednání, které bylo později řešeno jako kázeňský přestupek. Ze spisu totiž nevyplývá, že by do 26. 11. 2017 kdokoli byť jen náznakem vedoucímu oddělení sdělil, že žádost směřovala k odříznutí paní K. od jediného pravidelného zdroje informací o rozhraní služebního webu. Stěžovatel trvá na tom, že věta „ze seznamu, kterým se info posílá“ je natolik nejasná a vágní, že pro pochopení jejího pravého smyslu není podstatné vyjádření pana Ž., pana Š. ani paní K., nýbrž samotné žalobkyně, která ve svém vyjádření předloženém dne 18. 12. 2017 a své výpovědi učiněné téhož dne potvrdila, že požádala o vyřazení e-mailu paní K. z předmětného distribučního seznamu. Toto vyjádření staví formulačně nejasný e-mail do zcela jiného světla. Teprve až tímto vyjádřením mohlo být vedoucímu oddělení zřejmé, co bylo textem e-mailu míněno.

[13] Ani dne 26. 11. 2017 neměl vedoucí oddělení k dispozici dostatek jasných a přesných informací. Ze spisu nevyplývá, že by mu pan Ž. tohoto dne sdělil podrobnější informace, to učinil až dne 21. 12. 2015 v rámci své svědecké výpovědi. Zjednodušení podstaty věci krajským soudem neodpovídá skutkovým zjištěním.

[14] Stěžovatel dále vyjádřil přesvědčení, že krajský soud chybně aplikoval judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu. V případě rozsudku ze dne 29. 7. 2016, č. j. 2 As 129/2016 - 89, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že subjektivní lhůta počala běžet až po vyhodnocení podkladů, které probíhalo 15 dnů. Jednalo se o materiál se 196 přílohami, tj. o nesrovnatelně přesnější a podrobnější rozsah informací, než měl dne 6. 11. 2017 k dispozici vedoucí oddělení. Krajský soud nevzal v potaz rozsudek ze dne 3. 11. 2016, č. j. 9 As 92/2016 - 77, v němž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že prekluzivní lhůta počala běžet dnem, kdy bylo podáno vysvětlení stěžovatelce. Nejvyšší správní soud se v tomto rozsudku nezmiňuje o tom, že je nutné přičíst k tíži služebního orgánu tu skutečnost, že informace neposoudil dříve, nebo že se neobrátil na příslušné osoby s dotazy, jejichž zodpovězení by posouzení obdržených informací urychlilo. Na posuzovanou věc nelze aplikovat ani nález Ústavního soudu ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. I. ÚS 947/09. V posuzované věci se totiž nejedná o nečinnost po dobu dlouhé řady měsíců. Pokud je možné hovořit o nečinnosti, tak pouze na straně žalobkyně, která mohla projednání věci snadno uspíšit svým písemným vyjádřením, ke kterému ji vedoucí oddělení vyzval.

[15] Stěžovatel dále namítl, že krajský soud § 186 odst. 10 zákona o služebním poměru vyložil chybně s ohledem na pravidla jazykového výkladu, pokud předpokládá, že vedoucí

oddělení si měl relevantní skutečnosti ověřit. Krajský soud požaduje od vedoucího oddělení mnohem aktivnější poznávací činnost, než vyplývá ze slovesa „dozvědět se“, uvedeného v tomto ustanovení zákona o služebním poměru.

[16] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že obsah předmětného e-mailu byl znám vedoucímu oddělení dne 6. 11. 2015, přičemž měl zároveň potřebné informace o dané situaci přímo od IT specialisty kpt. Ing. F. Ž. Vedoucí oddělení tak měl objektivně k dispozici veškeré informace potřebné pro posouzení závažnosti jednání žalobkyně. Argumentaci žalovaného, v níž tvrdí, že se vedoucí oddělení domníval, že předmětný e-mail se týkal vyřazení paní K. z administrace webu (nikoli vyřazení jejího e-mailu z distribučního e-mailového seznamu) žalobkyně označila za účelovou. Žalobkyně nesouhlasí ani s námitkou stěžovatele, že mu pozdě zaslala vyjádření k předmětnému e-mailu. Žalobkyně se totiž vyjádřila zcela v souladu s dohodou s vedoucím oddělení, který žalobkyni sdělil, že očekává její vyjádření po skončení oslavy 70 let profesionálních hasičů v Hradci Králové konané dne 26. 11. 2015. Vedoucí oddělení pochybil, pokud si sám neobstaral dostatek informací, přestože byl v kontaktu s kpt. Ing. Ž., který je v této oblasti odborníkem HZS Královéhradeckého kraje. Žalobkyně se plně ztotožnila se závěry uvedenými v kasační stížností napadeném rozsudku krajského soudu a odkazy krajského soudu na judikaturu označila za přiléhavé. Argumentaci stěžovatele ohledně gramatického výkladu termínu „se dozvěděl“ označila žalobkyně za absurdní a irelevantní pro posouzení věci.

III. Posouzení kasační stížnosti

[17] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatele v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná zaměstnanec s vysokoškolským právnickým vzděláním. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[18] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná především o posouzení otázky, zda došlo k uplynutí dvouměsíční subjektivní lhůty pro uložení kázeňského trestu podle ustanovení § 186 odst. 10 zákona o služebním poměru, ve znění účinném ke dni rozhodnutí stěžovatele, dle kterého *kázeňský trest za kázeňský přestupek lze uložit nejpozději do 2 měsíců ode dne, kdy se služební funkcionář dozvěděl o jednání, které má znaky kázeňského přestupku, a nejpozději do 1 roku ode dne, kdy ke spáchání kázeňského přestupku došlo. Kázeňský trest za jednání, které má znaky přestupku, lze uložit nejpozději do 1 roku ode dne, kdy došlo ke spáchání přestupku. Do běhu těchto lhůt se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení.*

[19] Žalobkyně se měla dopustit kázeňského přestupku tím, že dne 5. 11. 2015 napsala bez vědomí svého nadřízeného služebního funkcionáře e-mail adresovaný projektantu

informačních a komunikačních systémů Ministerstva vnitra – generálního ředitelství HZS ČR tohoto znění: *„Ahoj F., prosím o vyřazení pí. K. ze seznamu, kterým se info posílá. Stále platí, že web máme na starosti já a F. Ž., nikoliv ona. Já jsem teď na dovče, nezkoušela jsem, zda je to funkční a ona automaticky napíše, že ano... To by asi nešlo. Děkuji. M. Ž.“*

[20] Ze žádosti žalobkyně *„o vyřazení pí K., ze seznamu, kterým se info posílá“*, obsažené v uvedeném e-mailu vyplývá, že se jedná o seznam adresátů, kterým jsou zasílané informace týkající se správy webu. Žádost žalobkyně je obsažena v e-mailu, tj. ve formě, v níž probíhala předmětná pracovní komunikace, a je tudíž zřejmé, že se jednalo o seznam e-mailových adres. Z uvedené žádosti proto podle Nejvyššího správního soudu vyplývá, že žalobkyně žádala o vyřazení e-mailu pí Kuthanové z příslušného e-mailového distribučního seznamu. Jinak žádost žalobkyně vyložit nelze. Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatuje, že považuje tuto žádost za jasně formulovanou, nikoli nejasnou a vágní, jak tvrdí stěžovatel v kasační stížnosti.

[21] Dále je třeba uvést, že k závěru o obsahu žádosti žalobkyně obsažené v uvedeném e-mailu, nejsou třeba rozsáhlé znalosti, ani není třeba v tomto směru složité interpretace, úvah či zjišťování dalších skutečností. Nebylo třeba jakkoli dále potvrzovat či vyjasňovat, že e-mail obsahuje žádost žalobkyně o vyřazení pí K. z e-mailového distribučního seznamu. Skutečnost, že vedoucí oddělení si předmětný e-mail takto nevyložil, nemůže jít k tíži žalobkyně. Poukaz stěžovatele na skutečnost, že ze spisu nevyplývá, že by do 26. 11. 2017 kdokoli byť jen náznakem vedoucímu oddělení sdělil, že žádost směřovala k odříznutí paní K. od jediného pravidelného zdroje informací o rozhraní služebního webu, proto stejně jako poukaz stěžovatele na svědeckou výpověď pana Ž. ze dne 21. 12. 2015, nemá vliv na to, od kdy počala vedoucímu oddělení běžet dvouměsíční subjektivní lhůta pro uložení kázeňského trestu.

[22] Obsah uvedeného e-mailu tedy sám o sobě postačuje k tomu, aby si vedoucí oddělení mohl učinit úsudek o tom, zda se ve smyslu § 186 odst. 10 zákona o služebním poměru dozvěděl o jednání žalobkyně, které má znaky kázeňského přestupku a začal v tomto směru činit potřebné úkony.

[23] Tento závěr je plně v souladu s dlouhodobě konstantní a ustálenou judikaturou správních soudů ve vztahu k posouzení počátku prekluzivní lhůty, na kterou ostatně již přiléhavě poukázal krajský soud. Již Vrchní soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 10. 2. 1995, č. j. 7 A 147/1994 - 17, konstatoval, že *„[t]ermín "dozvědět se o porušení povinnosti" neznamená, že již v tom okamžiku musí být najisto postaveno, že k porušení povinnosti došlo, nýbrž postačí, že vzniklo důvodné podezření, že se tak stalo. Prokázání, že k porušení povinnosti došlo a kdo je za porušení povinnosti odpovědný, je předmětem řízení. Proto zahájení řízení musí předcházet určitá skutečnost, z níž plyne důvodné podezření, že k porušení došlo.“* Poukázat lze rovněž na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 18. 9. 2012, č. j. 7 Afs 14/2011 - 115, č. 2748/2013 Sb. NSS, v jehož bodě 50 a 51 je uvedeno, že soud *„vnímá institut prekluzivní lhůty v sankčním řízení striktně jako nástroj bránící právní nejistotě a průtahům na straně správního orgánu. Za okamžik, kdy se správní orgán po rozumu zákona „dozví“ o porušení předpisů* (pozn. soudu: zde cenových předpisů),

se tak sluší pokládat již ten den, kdy sankcionující orgán soustředí ony poznatky, informace a důkazní prostředky, z nichž je možno na spáchání deliktu usoudit, lhostejno, zda proběhlo jejich posouzení se závěrem o tom, že delikt byl spáchán a kým. Proto tedy analýzy, srovnávání a vyhodnocování atp. probíhají v prekluzivní lhůtě již běžící, a v téže lhůtě také musí doběhnout do pravomocného výsledku také řízení o uložení sankce. Právní výklad, který by odsouval počátek běhu této lhůty na dobu pozdější, již nahrává pasivitě, laxnosti a průtahům ze strany trestajícího orgánu, působí proti právní jistotě a neúměrně oslabuje právní postavení delikventa. Nelze jej proto přijmout." Stejné závěry vyplývají z rozsudku NSS ze dne 29. 7. 2016, č. j. 2 As 129/2016 - 89.

[24] Nejvyšší správní soud se proto plně ztotožňuje s krajským soudem, že rozhodující pro běh subjektivní lhůty pro uložení kázeňského trestu byl již den 6. 11. 2015, kdy se příslušný služební funkcionář (vedoucí oddělení) dozvěděl o obsahu e-mailu odeslaného žalobkyní. Tohoto dne tak počala běžet dvouměsíční subjektivní lhůta pro uložení kázeňského trestu za kázeňský přestupek uvedená v § 186 odst. 10 zákona o služebním poměru a uplynula dne 6. 1. 2016. Kázeňský trest však byl žalobkyni uložen až rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 20. 1. 2016, tedy v době, kdy již kázeňský trest za předmětné jednání žalobkyně nebylo možné uložit.

[25] Na výše uvedeném nic nemění ani argumentace stěžovatele, že vedoucí oddělení se stále domníval, že e-mail se týkal vyřazení paní K. z administrace webu (nikoli vyřazení jejího e-mailu z distribučního e-mailového seznamu), a to i proto, že mu žalobkyně odvětila, že „email se netýkal administrace webu a na činnost A. K. neměl žádný vliv". Z obsahu e-mailu je totiž zřejmé, že se týkal nejen správy webu (toho kdo má web a jeho funkčnost na starosti), ale zároveň obsahoval jasně formulovanou žádost žalobkyně o vyřazení e-mailu paní K. z distribučního e-mailového seznamu, což žalobkyně ostatně potvrdila ve svém vyjádření ze dne 18. 12. 2017, na které stěžovatel poukazuje v kasační stížnosti.

[26] Na tomto místě považuje Nejvyšší správní soud za vhodné uvést, že krajský soud podstatu věci přesně a přiléhavě vystihl a nedopustil se stěžovatelem namítaného zjednodušení neodpovídajícímu skutkovým zjištěním.

[27] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce stěžovatele, že krajský soud chybně aplikoval judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu. V rozsudku ze dne 29. 7. 2016, č. j. 2 As 129/2016 - 89, Nejvyšší správní soud v bodě 21 ke stanovení okamžiku, kdy se určitá osoba dozví o jednání, které má znaky kázeňského přestupku konstatoval, že *„tento okamžik nastává tehdy, když je v dispoziční sféře správního orgánu taková suma informací o určitém jednání, že na základě ní lze učinit úsudek, že je možné a nikoli nepravděpodobné, že jde o jednání, které může být kázeňským přestupkem. Rozhodně však není třeba, aby dotyčné informace byly natolik jednoznačné, strukturované, správním orgánem analyzované a prověřené, aby deliktní charakter jednání, které je posuzováno, byl v daném okamžiku již postaven na jisto. Výklad žalovaného a prvoinstančního správního orgánu, podle něhož by subjektivní lhůta měla započít až okamžikem, kdy si služební funkcionář bude již jistý, že se jedná o kázeňský přestupek, je z logiky věci nepřípustný, neboť*

teprve v samotném kázeňském řízení bude na jisto postaveno, zda dané jednání naplňuje znaky kázeňského přestupku, či ne“ a dále v bodě 23 vyslovil, že „*počátek subjektivní prekluzivní lhůty je nutno stanovit od okamžiku, kdy služební funkcionář soustředil poznatky, informace a důkazní prostředky, z nichž je možno na spáchání deliktu usoudit, lhostejno, zda proběhlo jejich posouzení se závěrem o tom, že delikt byl spáchán a kým.*“ Poukaz stěžovatele na skutečnost, že subjektivní lhůta počala ve věci sp. zn. 2 As 129/2016 běžet až po vyhodnocení získaných spisových materiálů, na základě kterého nabyl příslušný služební funkcionář podezření o spáchání kázeňského přestupku, neznamená, že by závěry uvedené v tomto rozsudku nebyly pro posuzovanou věc relevantní. V posuzované věci totiž k takovému vyhodnocení postačoval obsah předmětného e-mailu žalobkyně, jak již bylo zdůvodněno výše.

[28] V rozsudku NSS ze dne 3. 11. 2016, č. j. 9 As 92/2016 - 77, se jednalo o případ, kdy pro úsudek služebního funkcionáře o tom, že došlo ke spáchání kázeňského přestupku, bylo rozhodující vysvětlení zaměstnankyně nájemce vězeňské prodejny k věci. Z toho však nelze dovozovat, že by v posuzované věci pro tento úsudek služebního funkcionáře nepostačoval obsah předmětného e-mailu žalobkyně.

[29] V nálezu ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. I. ÚS 947/09, Ústavní soud v bodě 6, čtvrtém odstavci uvedl, že „*smyslem právního institutu lhůt je snížení entropie (neurčitosti) při uplatňování práv, resp. pravomocí, časové omezení stavu nejistoty v právních vztazích, urychlení procesu rozhodování s cílem reálného dosažení zamýšlených cílů [srov. např. nález sp. zn. Pl. ÚS 33/97 ze dne 17. 12. 1997 (N 163/9 SbNU 399; 30/1998 Sb.)]. Smyslem uvedené jednoroční prekluzivní subjektivní lhůty je přimět správní orgán k aktivní činnosti - včetně zjišťování a prokazování, kdo je za porušení zákona odpovědný - bezprostředně od okamžiku, kdy se dozví o skutkových okolnostech v takovém rozsahu, který umožní předběžné právní zhodnocení, že došlo k porušení zákona jako takového; to platí s ohledem na ústavní princip právní jistoty a na povinnost správního orgánu rozhodnout bez zbytečných průtahů. Lhůty k rozhodnutí totiž představují v právním státě jeden z mechanismů výrazně omezujících tendence k nekontrolovatelnosti správních orgánů a průtahům v řízení před nimi. Tomu je třeba přizpůsobit i interpretaci zkoumaného ustanovení a vyvarovat se takového výkladu, který by smysl lhůty opomíjel. Výklad správních soudů - který má za následek, že (prekluzivní subjektivní) jednoroční lhůta nezapočne nutně běžet od získání shora uvedené vědomosti (tj. o skutkových okolnostech v takovém rozsahu, který umožní předběžné právní zhodnocení, že došlo k porušení zákona), nýbrž až od okamžiku získání vědomosti správního orgánu o porušení zákona ze strany určitého konkrétního subjektu - zakládá důsledky nerozumné. Takový výklad totiž umožňuje správnímu orgánu nečinnost v podobě absence či neadekvátního zjišťování a prokazování, kdo je odpovědný za porušení zákona, i po dobu dlouhé řady měsíců (dokud by neuplynula prekluzivní objektivní lhůta) bez hrozby negativního důsledku (pro správní orgán) v podobě uplynutí prekluzivní subjektivní lhůty. Výklad správních soudů tak v podstatné míře ponechává volný proud libovolnému prodlužování řízení ze strany správního orgánu na úkor účastníka řízení. Předmětná lhůta je ovšem i prostředkem ochrany účastníka správního řízení proti postupu orgánu veřejné moci, jde o ustanovení sloužící především zájmům účastníků, jimž dává právní jistotu ohledně lhůty, v níž musí být věc vyřízena.*“ Tyto závěry Ústavního soudu o smyslu právního institutu lhůt jsou plně aplikovatelné v posuzované věci, na čemž nic

nemění to, že v posuzované věci vskutku nedošlo k nečinnosti správního orgánu (vedoucího oddělení) po dobu dlouhé řady měsíců.

[30] Poukaz stěžovatele na skutečnost, že žalobkyně mohla projednání věci snadno uspíšit svým písemným vyjádřením, ke kterému ji vedoucí oddělení vyzval, neshledává Nejvyšší správní soud opodstatněným, neboť v předloženém správním spise se nenachází žádná výzva, v níž by vedoucí oddělení žalobkyni písemně vyzval k vyjádření a stanovil ji k podání vyjádření lhůtu.

[31] Neobstojí ani námitka stěžovatele, v níž krajskému soudu vytýká chybný výklad § 186 odst. 10 zákona o služebním poměru, neboť od vedoucího oddělení požaduje mnohem aktivnější poznávací činnost (ověření relevantních skutečností), než vyplývá ze slovesa „dozvědět se“, uvedeného v tomto ustanovení. Smyslem a účelem uvedeného ustanovení zákona o služebním poměru je stanovit délku doby, v níž je služební funkcionář povinen o věci rozhodnout, tj. dobu, v rámci které musí činit úkony k ověření především toho, zda se jednání, o němž se dozvěděl, skutečně uskutečnilo a jakou má toto jednání povahu. Z povahy věci vyplývá, že prvotní informace, či soubor informací, které umožní služebnímu funkcionáři předběžné právní zhodnocení, že došlo k jednání, které má znaky kázeňského přestupku (a započne tak běžet subjektivní prekluzivní lhůta), nebudou zpravidla zároveň bez dalšího postačovat také k vydání rozhodnutí, a bude tedy nutné relevantní skutečnosti v rámci dokazování dále ověřit. Krajský soud tudíž nepochybil, když konstatoval, že vedoucímu oddělení nic nebránilo si relevantní skutečnosti ověřit.

[32] Nejvyšší správní soud v této souvislosti pro úplnost odkazuje na druhý odstavec bodu 6 již zmíněného nálezu Ústavního soudu, v němž konstatoval, že „*Ústavní soud ve své judikatuře opakovaně zdůrazňuje, že 'naprosto neudržitelným momentem používání práva je jeho aplikace vycházející pouze z jeho jazykového výkladu. Jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity ...' [srov. např. plenární nález sp. zn. Pl. ÚS 33/97 ze dne 17. 12. 1997 (N 163/9 SbNU 399; 30/1998 Sb.) aj.]. Tato teze je notorietou v judikatuře Ústavního soudu.*“

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[33] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[34] O nákladech pak Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Procesně úspěšná žalobkyně má právo na náhradu odměny právního zástupce za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 2. 1. 2018), podle § 11 odst. 1 písm. d) a § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve výši 3.100 Kč a náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č.

177/1996 Sb.). Celkem tedy zástupci žalobkyně náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 3.400 Kč. Již v řízení před krajským soudem zástupce žalobkyně doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se odměna za zastupování zvyšuje o tuto daň ve výši 21%, tedy o 714 Kč. Celkově tedy je stěžovatel povinen zaplatit žalobkyni na nákladech řízení o kasační stížnosti 4.114 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, k rukám jejího právního zástupce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu